

Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Fizinių ir technologijos mokslų centras

Viešoji įstaiga, Savanorių pr. 231, LT-02300 Vilnius. Tel. 8 5 266 1640, faks. 8 5 260 2317, el. paštas office@ftmc.lt
<http://www.ftmc.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre. Kodas 302496128, PVM kodas LT100005300110

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2024-12-10

Nr. SR-

info@enmin.lt

lukas.satkauskas@enmin.lt

DĖL VANDENILIO PLĖTROS LIETUVOJE 2024–2050 METAIS GAIRIŲ ĮGYVENDINIMO PLANO PROJEKTO

Šį dokumentą parengė Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Fizinių ir technologijos mokslų centro (toliau - FTMC) ekspertų grupė. FTMC ekspertų grupės nariai remia bendrus „Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos“ (NENS) tikslus, tarp kurių reikšmingą vietą užima vandenilio technologijų plėtra, ir siekdami prisidėti prie „Vandenilio plėtros Lietuvoje 2024–2050 metais gairių įgyvendinimo plano“ projekto tobulinimo teikia šias pastabas.

1. Plane trūksta aiškaus uždavinių ir su jais susijusių veiksmų prioretizavimo tiek pačių uždavinių eiliškumo, tiek ir jiems numatomų įvykdyti terminų išdėstymo prasme. Pavyzdžiui, 2-as ir 3-čias uždaviniai numato vandenilio panaudojimą transporte (2024 – 2030) ir pramonės sektoriuose (2024 – 2026), ir tik tolimesni uždaviniai numato žaliojo vandenilio slėnio įkūrimą (6 uždavinys, 2026 – 2028) bei lankstumo užtikrinimo priemonių testavimą (5 uždavinys, 2026 – 2027). Logiškesnė būtų atvirkštinė seka, kur pirmiausia planuojama žaliojo vandenilio gamyba (skatinimo priemonės, slėnio įkūrimas), bandomieji lankstumo projektai ir tuomet plėtojamas jo panaudojimas transporte bei pramonėje. Suprantama, kad daugelio priemonių įgyvendinimas turės vykti lygiagrečiai ir terminai yra persiklojantys, tačiau plano struktūra turėtų būti aiškesnė.
2. Atsižvelgiant į dabar plane numatytus terminus, priemonės „8.2. Įvertintas poreikis atnaujinti studijų programas ar jų modulius, stiprinant energetikos specialistų kompetencijų, atitinkančių vandenilio plėtros poreikius, ugdymą“ terminai, t.y. 2024 – 2026 atrodo gerokai pavėluoti, kadangi kalbama tik apie specialistų poreikio vertinimą, kuomet 2026 m jau turėtų prasidėti pirmojo žaliojo vandenilio slėnio kūrimas (6 uždavinys, 6.2 priemonė).
3. FTMC ekspertai laikosi nuomonės, kad „Vandenilio plėtros Lietuvoje 2024–2050 metais gairių įgyvendinimo plane“ numatyti terminai atrodo pernelyg optimistiški ir mažai tikėtini ne tik dėl investicijų poreikio ir pastarųjų metų vandenilio plėtros dinamikos Lietuvos energetinėje

sistemoje, tačiau ir atsižvelgiant į pasaulines šios srities tendencijas, gamybos technologijų plėtros tempą, jų technologinį parengtumą bei veiklos kaštus. Šių teiginių pagrindimui galima pacituoti 2023 m. spalio mėn. bendrovės „Boston Consulting Group“ atliktą studiją “Turning the European Green Hydrogen Dream into Reality: A Call to Action”.

L.e.p. direktoriaus pavaduotojas taikomajam mokslui ir inovacijoms,
pavduojantis direktorių

Saulius Tumėnas